

Prezident, papež a premiérka / John O'Sullivan

26.listopadu 2007 Zbyněk Klíč

Byli to tři manažeři středního významu a nikdo si nepředstavoval, že se někdo z nich dostane až na vrchol. Ronald Reagan byl na prezidenta už moc starý – a vždy příliš konzervativní. Margaret Thatcherová nebyla jen příliš konzervativní – byla to žena a nebyla na žádném seznamu budoucích vůdců konzervativní strany. A pomyšlení na polského papeže bylo skutečně absurdní, zvláště když kardinál, o kterého šlo, byl zatvrzelý antikomunista a obránce katolické ortodoxie v době, kdy byli v církvi i po celém světě mnozí přesvědčeni, že budoucnost patří na sovětské straně a na západě sociálnímu liberalismu. Jenže Ronald Reagan, Margaret Thatcherová i Karol Wojtyła (budoucí Jan Pavel II.) nejen vystoupili až na vrchol, ale všichni také přežili vražedné atentáty, pomohli k zázračnému mírnému osvobození východní Evropy od sovětského komunismu a znovu oživili své země i Západ. Byli jako majáky optimismu, rozhrnující znechucenost a zoufalství, jež postihly Ameriku sedmdesátých let, stávkami zmítanou a ekonomicky skomírající Británii a katolickou církev, již otrásala sociální a sexuální revoluce.

John O'Sullivan se nechává vést vtípem a představitostí a ukazuje tři epizody nedávných dějin. Ronald Reagan byl několik měsíců po inauguraci postřelen a téměř zabit. Papež Jan Pavel II. téměř zahynul po vražedné kulce. A Margaret Thatcherová se v pátém roce svého úřadu skoro stala obětí bombového atentátu IRA v Brightonu. O'Sullivan se zabývá těmito tajemstvími, popisuje drastické alternativy a dokonce se ptá, zda zde nezasáhla našim očím neviditelná božská inteligence. Je to vzrušující četba, nabízející radost a potěšení.

Kniha Prezident, papež a premiérka je čtení napínavé. Jednak proto, že je to kniha dobře napsaná, jednak proto, že samo tehdejší dění bylo napínavé a vzrušující. A pak také proto, že jsme to ještě zažili na vlastní kůži, a můžeme tedy konfrontovat, co čteme, s tím, co jsme si o tom tehdy mysleli a co si o tom myslíme dnes.

Z předmluvy Petrušky Šustrové